

Bilag 64.

DET ØKONOMISKE SEKRETARIAT

Den 18. november 1965.

Kasseoverskuddets fordeling på de enkelte halvår i finansårene 1964-65—1966-67.

1. I vedføjede tabeller er vist kasseoverskuddets fordeling på de enkelte halvår i finansårene 1964-65 til 1966-67.

I den øverste tabel bringes de faktiske overskud for perioden fra april 1964 til september 1965 samt skøn over kasseoverskuddet i resten af indeværende finansår og i 1966-67.

Disse ukorrigerede tal for kasseoverskuddet er imidlertid et dårligt mål for statens påvirkning af den økonomiske aktivitet, idet de i væsentlig grad er mærket af store ind- og udbetalinger, som vedrører hele finansåret, men som er placeret i et enkelt eller i et par kvartaler. Som eksempel herpå kan nævnes, at refusionen af kommunernes vejjudgifter finder sted i april måned, at restrefusionen vedrørende de sociale pensioner m. v. udbetales i december måned, og at aktieselskabsskatten indbetales i november måned.

I den nederste tabel er disse — og en række andre — større ind- og udbetalinger fordelt jævnt over hele finansåret.

2. Der er flere grunde til, at man her bringer en fordeling af kasseoverskuddet på halvår i stedet for på kvartaler.

Selv efter en korrektion for de nævnte ind- og udbetalinger viser kvartalstallene et meget usikkert mønster fra år til år. Det sker ikke sjældent, at udbetalinger fra statskassen fremskyndes fra begyndelsen af et kvartal til slutningen af det foregående, f. eks. på grund af helligdages placering omkring kvartalsskiftet. Der forekommer også fremskyndede eller forsinkede indbetalinger.

Disse tilfældige omplaceringer af ind- og udbetalingstidspunktet slår meget hårdt igen-

nem på tallene for det enkelte kvartal. De udlignes i nogen grad, når man betragter halvår, og i endnu højere grad, når man ser på hele finansåret under ét. Som et eksempel på, at selv halvårstallene kan være ret følsomme over for ændrede betalingstidspunkter, kan nævnes, at indbetalingerne til statskassen fra kommunerne af direkte skatter i første halvår af 1965-66 har ligget godt 50 mill. kr. under det forventede niveau. I tabellen over det korrigerede overskud er dette beløb medtaget i første halvår, hvor det må formodes at være opkrævet hos skatteyderne.

Kvartalstallene for kasseoverskuddet lider desuden af den svaghed, at de er underkastet en følelig *sæsonmæssig fluktuation*. Dette hænger især sammen med, at indbetalingerne til statskassen af forbrugsafgifterne er særligt store i januar og juli kvartaler, da forbruget af de afgiftsbelagte varer er størst i oktober kvartal (julehandel) og i april kvartal (indkomststigninger og gammelt niveau for direkte skatter). Disse sæsonmæssige fluktuationer i kvartalstallene, der ikke afspejler bevægelser i den økonomiske aktivitet i samme kvartal, udjævnes, når man går over til at betragte halvårstal.

Endelig gælder det, at man, for så vidt angår resten af indeværende finansår og det kommende finansår, ikke vil være i stand til at opstille skøn over kasseoverskuddets fordeling på kvartaler med en rimelig sikkerhed. På grund af den store usikkerhed ved sådanne kvartalsskøn ville de ikke tjene som et bedre grundlag for en vurdering af den statsfinansielle udvikling end vedføjede skøn over fordelingen af kasseoverskuddet på halvår.